

PRACOVNÍ PRÁVO

ČASOPIS PRO VÝKLAD PRACOVNÍCH A SOCIÁLNĚ
POJIŠŤOVACÍCH ZÁKONŮ

JAROMÍR HLAVÁČEK:

Kandidátní listiny pro volbu závodního výboru.

Členové a náhradníci závodního výboru volí se přímou, tajnou volbou, a to podle zásady poměrného zastoupení (§ 11 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 330 Sb. z. a n., o závodních výborech). Volí se kandidátními listinami: volič může odevzdati hlas toliko pro některou z připuštěných kandidátek (§ 17, odst. 2., volebního řádu). Kandidátní listiny a řízení o nich upravuje volební řád (čl. II. vládního nařízení ze dne 29. prosince 1921, č. 2 Sb. z. a n. z r. 1922, kterým se provádí zákon čís. 330/1921 Sb. o závodních výborech).

1) Kandidáty mohou navrhnouti kandidátními listinami buď volební skupina nebo odborová organizace. Volební skupinou může býti kterákoliv skupina zaměstnanců v závodě, kteří jsou voliči a sdružili se za volebním účelem. (§ 9, odst. 1. nař.)

2) Lhůta k podání kandidátní listiny je stanovena na 10 dnů od vyhlášení volby (§ 9, odst. 1. nař.) Jestliže v této době nebyla podána vůbec žádná kandidátní listina, nebo není-li z jiného důvodu žádná kandidátní listina, která by mohla býti platným podkladem pro volbu, může volební výbor 10denní lhůtu k podání kandidátní listiny prodloužit o další 3 dny (Boh A 2717/23).

3) Kandidátní listiny jest třeba podávati u předsedy volebního výboru. (§ 9, odst. 1. nař.)

4) Obsah kandidátní listiny (§ 9, odst. 2. až 6. nař.) jest stanoven takto:

a) Označení volební skupiny nadpisem, kterým může býti kandidátní listina označena jakožto návrh určité organizace, nebo skupiny zřízenců nebo dělníků. Označení musí býti

jasné a snadno rozeznatelné od označení ostatních kandidátních listin.*)

b) Seznam kandidátů podle jména, příjmení a jejich povolání v závodě, při čemž pořadí každého kandidáta jest označiti řadovým číslem.

c) Označení jedné z osob, které podepsaly kandidátní listinu za zástupce návrhu.

d) Kandidátní listina musí býti opatřena vlastnoručními podpisy voličů, zapsaných do volebního seznamu.

V závodech zaměstnávajících méně než 100 osob vyžaduje se podpis nejméně jedné pětiny k volbě oprávněných, v ostatních závodech podpis alespoň 30 voličů. Z tohoto počtu oprávněných voličů, podpisujících kandidátní listinu, nelze vylučovat navrhované kandidáty (Boh A 11898 — P. P. 1114). Odvolání jednotlivého podpisu voličů je možné až do okamžiku, kdy byla kandidátní listina připuštěna k volbě (Boh A 11898/35 — P. P. 1114).

e) Ke kandidátní listině je třeba připojití písemné a vlastnoručně podepsané prohlášení všech kandidátů, že kandidaturu přijímají a že se svým souhlasem nejsou navrženi na jiné kandidátní listině.

5) Navrhovány mohou býti jen osoby volitelné. (§ 9, odst. 5. nař.) Pokud jde o počet, může kandidátní listina obsahovat dvojnásob-

*) Konají-li se volby v době, po kterou jest zastavena činnost politické strany podle zákonů č. 201/1933, č. 132/1936 a č. 317/1936, o zastavování činnosti a rozpouštění politických stran, nemůže označení volební skupiny zníti na jméno strany, jejíž činnost byla zastavena. Taková kandidátní listina je neplatná.

ný počet kandidátů, jež je voliti jako členy. Kandidátní listina není neplatná jen proto, že obsahuje menší počet kandidátů, než činí počet členů a náhradníků (Boh A 3153/24).

Zaměstnanec, kandidovaný za člena závodního výboru, který dosud nebyl zvolen, nepoživá ochrany proti propuštění z práce (jako člen závodního výboru) — (Boh A 10954/33 — P. P. 707) a okolnost, že zaměstnanec jest kandidován za člena závodního výboru, nepřekáží zaměstnavateli, aby ve volebním období rozvázal jeho pracovní poměr, není-li jiné zákonné překážky (Boh A 1617/22). Zákon však neponechal kandidáta zcela bez ochrany, nýbrž stíhá podnikatele, který porušil povinnost »neomezovati zaměstnance při vykonávání volebního práva« a stejně jako u člena volebního výboru může býti bezdůvodné propuštění kandidáta porušením této povinnosti.

6) Zástupce návrhu (§ 9, odst. 6., § 10 nař.) ustanovuje navrhuující volební skupina a má tak učiniti označením jedné z osob, které podepsaly kandidátní listinu, za zástupce návrhu. Bylo-li toto označení opomítnuto, ustanoví zástupce volební výbor. Funkce zástupce návrhu neobsahuje volnou disposici s kandidátní listinou, nýbrž jest omezena jen na ony výkony, svěřené mu volebním řádem. Jsou to: přijetí zprávy volebního výboru o námitkách proti kandidátní listině, přijetí vyřízení o vyzvání volebního výboru k opravě formálních vad kandidátní listiny a vyzvání k úpravě označení skupin. Podle nejv. spr. soudu je zástupce návrhu toliko prostředníkem mezi volební skupinou a volebním výborem. Podstata jeho činnosti se vyčerpává v tom, že přijímá sdělení volebního výboru, jež se týkají kandidátní listiny. Nemůže však sám z vlastní iniciativy bez podnětu z volebního výboru činiti o podané kandidátce nějaké dispoice, ani volně podle své úvahy o podané kandidátce rozhodovati. Zvláště pak nemůže vůbec kandidátku sám svým projevem odvolati (Boh A 12202/35 — P. P. 1194).

7) Volební výbor podané kandidátní listiny přezkoumá a shledá-li nedostatky, tedy buď je odstraní sám tím, že je upraví v případech uvedených pod písm. b), nebo, a to v případech pod písm. c) vyzve zástupce návrhu, aby listinu opravil. Po provedení tohoto řízení o podaných kandidátních listinách volební výbor rozhodne o připuštění jednotlivých kandidátek.

a) Volební výbor včas podané kandidátní listiny prozkoumá, zda vyhovují ustanovením volebního řádu. Shledá-li sám nějaké nedostatky, nebo byly-li u něho vzne-

seny námitky, má o těchto svých nebo vznesených námitkách bezodkladně zpravit zástupce návrhu.

b) Úprava kandidátních listin.

Není-li na kandidátní listině označen zástupce návrhu, ustanoví jej volební výbor sám.

Není-li kandidátní listina opatřena označením skupiny vůbec, označí ji volební výbor jménem zástupce návrhu. Je-li sice kandidátní listina opatřena označením skupiny, ale talkovým, že je stejné nebo nesnadno rozeznatelné od označení jiné kandidátní listiny, vyzve volební výbor zástupce návrhu těchto kandidátních listin, aby do 24 hodin upravili označení skupin tak, aby označení byla snadno rozeznatelná. Nestane-li se tak ve lhůtě, rozhodne o označení těchto kandidátních listin volební výbor. Je-li označení toliko nejasné, jde o formální vadu, o níž pod c).

c) Oprava formálních vad. Má-li kandidátní listina formální vady (na př. nedostatečný počet podpisů, není vyznačeno pořadí kandidátů, označení skupiny je nejasné, není připojeno prohlášení kandidáta atd.), musí volební výbor vyzvati zástupce návrhu, aby kandidátní listinu do 24 hodin opravil. Vrátil-li volební výbor včas podanou kandidátní listinu k opravě pro formální vady, je povinen, aby vady ty současně zástupci návrhu oznámil (Boh A 1674/22 — P. P. 2/II) a stanovil mu lhůtu k opravě 24 hodin (Boh A 11898/35 — P. P. 1114).

Jestliže ještě před rozhodnutím o připuštění podané kandidátní listiny jednotliví voliči odvolají své podpisy na kandidátce a ta v důsledku toho nevykazuje předepsaný počet podpisů voličů, je volební výbor povinen vrátiti ji k opravě formální vady a nemůže ji pro tuto vadu ihned nepřipustit (Boh A 11898/35 — P. P. 1114).

Vrácení opravené kandidátní listiny musí se státi opět volebnímu výboru, jinak nemůže býti pokládáno za splnění povinnosti předložiti opravenou kandidátní listinu ve lhůtě 24 hodin.

Také proti rozhodnutí volebního výboru, kterým byla vrácena kandidátní listina k opravě formální vady, není samostatného opravného prostředku. Může však býti bráno v odpor námitkami proti celkovému výsledku voleb. Nebylo-li vyhověno vyzvání volebního výboru ve lhůtě 24 hodin, má to za následek neplatnost kandidátní listiny.

Volební výbor, prováděje řízení o kandidátních listinách, je vázán na postup a úkony stanovené volebním řádem. Zejména pak může být podaná kandidátní listina vydána (vrácena) — na př. zástupci návrhu — jen z iniciativy volebního výboru, a to jen za tím účelem, aby byly v listině provedeny určité opravy. Je vadou volebního řízení, jestliže naopak kandidátní listina byla vydána zmocněnci na jeho žádost bez potřeby opravit vadu listiny (Boh A 12202/35 — P. P. 1194).

d) **Připuštění kandidátní listiny.** Když volební výbor kandidátní listinu prozkoumal, zpravil zástupce návrhu o svých a vznesených námitkách, provedl úpravu kandidátní listiny, když vyzval k opravě formálních vad, a lhůta k opravě uplynula, rozhodne volební výbor o vyhlášení platných kandidátních listin. Volební výbor nemůže vyhlásiti, ježto jsou neplatné tyto kandidátní listiny:

1. Listinu, která byla podána opožděně, t. j. po uplynutí desetidenní lhůty od vyhlášení volby.

2. Listinu, která neobsahuje žádného volitelného kandidáta. Obsahuje-li kandidátní listina kromě volitelných kandidátů také nevolitelné, nemůže proto volební výbor vyhlásiti kandidátní listiny odepřítí, nýbrž kandidátní listinu k volbě připustí, ale škrtně na ní jména kandidátů, kteří nejsou volitelní. Také není neplatnou kandidátka, obsahuje-li menší počet kandidátů, než činí počet členů a náhradníků (Boh A 3153/24), ani obsahuje-li kandidátní listina lichý počet kandidátů a nikoli počet sudý (tamže).

Stejně tak jest pokládati za neplatnou listinu, jestliže všichni kandidáti jsou tak nedostatečně označeni, že jsou pochyby o jejich totožnosti. Je-li toto nedostatečně označení toliko u některých kandidátů listiny, škrtně volební výbor jména těchto osob, ponechávaje na listině ovšem ostatní kandidáty.

3. Listinu, jejíž nedostatky, formální vady, nebyly ve lhůtě odstraněny. Není však neplatnou kandidátní listina již proto, že je slepena ze dvou listů (Boh A 3153/24).*)

Z jiných důvodů, než které byly uvedeny, nemůže být kandidátní listina prohlášena za neplatnou, byť by přes to nevykazovala všechny zákonné požadavky. Zjistí-li však volební

*) Neplatnou je také kandidátní listina, jestliže volební skupina je označena jménem strany, jejíž činnost byla podle zákonů č. 201/1933, čís. 132/36 a č. 317/36, o zastavování činnosti a o rozpouštění politických stran, zastavena, ač volby se konají v době, po kterou činnost strany jest zastavena. Neplatnost vysloví volební výbor.

Není však neplatnou kandidátní listina jen proto, že navrhuje za členy a náhradníky některé zaměstnance, které dříve navrhovala organizace, jež již právně neexistuje (Boh A 12683/36).

výbor teprve při rozhodování o vyhlášení kandidátních listin, že kandidátní listina má formální vady, je povinen stejně vyzvati se lhůtou 24 hodin zástupce návrhu k opravě a rozhodnutí o platnosti kandidátní listiny odložit (ovšem jen tak, aby mohla býti dodržena třídení lhůta k vyložení kandidátních listin). Kdyby tu však nebylo žádné platné kandidátní listiny, volební výbor může desetidenní lhůtu k podání kandidátních listin prodloužit o 3 dny (Boh A 2717/25). Proti rozhodnutí volebního výboru o připuštění kandidátní listiny není samostatného opravného prostředku. Může však býti bráno v odpor námitkami proti celkovému výsledku voleb.

8) Všechny platné kandidátní listiny volební výbor vyhlásí (§ 12 nař.). Stane se tak vyložením (vyvěšením) na místě určeném ve volební vyhlášce. Vyložení se musí státi nejméně 3 dny před volbou. Současně je stejným způsobem vyhlásiti prohlášení o sdružení kandidátních listin. Musí tedy kandidátní listiny a prohlášení o sdružení kandidátních listin býti nejméně po dobu tří dnů přístupny.

9) Podaná kandidátní listina může býti odvolána toliko volební skupinou, a to písemným podáním volebnímu výboru, podepsaným všemi navrhovateli (§ 12, odst. 1., věta 2. nař.). Může se tak stát ovšem jen, dokud nebyla listina vyhlášena. Po vyhlášení nemohou ani navrhovatelé kandidátní listinu odvolati. Je-li stanoveno, že odvolání listiny přísluší toliko volební skupině, znamená to, že nemůže nikdo jiný listinou disponovati. Zejména také nemůže zástupce návrhu sám svým projevem kandidátní listinu odvolati (Boh A 12202/35 — P. P. 1194).

10) Sdružení kandidátních listin (§ 13 nař.) znamená, že se k nim při skrutiniu, hledí jako k celku a mandáty se sdruženým listinám příkáží společně. K tomu se vyžaduje, aby zástupci návrhů volebních skupin, které hodlají listiny sdružit, předložili před sedmi volebního výboru písemné společné prohlášení o tom, že listiny svých skupin navzájem sdružují. Toto prohlášení musí býti předloženo nejméně 4 dny přede dnem volby. Volební výbor vyhlásí prohlášení nejméně 3 dny před volbami, a to stejným způsobem, jako připuštěné kandidátní listiny.

Není vyloučeno, aby se dvě navzájem sdružené skupiny v tomto spojení sdružily ještě s jinými volebními skupinami.

Naproti tomu však, ohlásí-li dvě volební skupiny, každá samostatně, že se sdružily s jednou a touže skupinou třetí, nemohou tato prohlášení býti při skrutiniu uznána ani jako vzájemné sdružení všech tří skupin, ani jako dvě samostatná sdružení kandidátních listin.